

Kurslitteratur

ht.2024

till kurs **Maten i dagens och morgondagens samhälle – en introduktion.**

240801

Kurslitteraturen till varje tillfälle diskuteras vid respektive tillfälle – läs alltså litteraturen innan.

Ingen kursbok kommer att användas, utan endast artiklar/websidor/bokkapitel tillgängliga via internet.

Så här får du tillgång till all kurslitteratur:

De flesta av titlarna i kurslitteraturen kan du nå genom att klicka på länken, och de är "Open access", dvs. de är fritt tillgängliga. Några av titlarna är inte fritt tillgängliga, utan din dator måste kännas igen som att den är anknuten till SLU (SLU prenumererar på dessa tidskrifter via sitt bibliotek). För att åstadkomma detta måste du logga in med ett VPN-konto, som du kan få när du är registrerad som student på SLU. Här hittar du information om hur det går till att få en VPN-inloggning:

<https://student.slu.se/studieservice/it-stod1/support/databaser-och-e-tidskrifter/>

När du har skaffat VPN har du tillgång till alla databaser, e-tidskrifter och andra elektroniska resurser på nätet som SLU:s bibliotek har licens för så länge du är student på SLU. På detta sätt kan du hämta kurslitteratur och referenser till ditt individuella projektarbete, och om du är extra nyfiken på något ämne kan du söka vidare här:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/>

Datum	Ansv. lärare	Litteratur till kurstillfället
3/9	Marie Olsson (Introduktion) Anna Peterson/ Workshop kring FN:s globala mål	Sverige, livsmedelsstrategi: https://www.regeringen.se/4908a0/contentassets/89c5b3e5d23f473d843d12f12379d07b/livsmedelsstrategin_kortversion_170130.pdf von Braun et al., Food systems: seven priorities to end hunger and protect the planet. Nature, 2021 https://www.nature.com/articles/d41586-021-02331-x

10/9	<p>Marie Olsson</p> <p>Matens innehåll och betydelse för hälsa</p>	<p>Råd om bra matvanor- risk- och nyttohanteringsrapport. Brugård Konde Å., Bjerselius R., Haglund L, Jansson A., Pearson M., Sanner Färnstrand L.J., Johansson A.-C. Livsmedelsverket Rapport 5-2015. https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/publikationsdatabas/rapporter/2015/rapp-5-hanteringsrapport-slutversion.pdf <i>Läs för att förstå vilka kostrekommendationerna är:</i> Läs första hand sid 2, 10-14, 18-22, 23-26, 27-30, 33-36, 37-41, 52-54 (som mest handlar om de stora livsmedelsgrupperna) + Slutsatser sid 7, 9, 17, 32, 43, 45, 48, 50, 51.</p> <p>Diab, A., Dastmalchi, L. N., Gulati, M., & Michos, E. D. (2023). A Heart-Healthy Diet for Cardiovascular Disease Prevention: Where Are We Now? <i>Vascular Health and Risk Management</i>, 19, 237–253. https://doi.org/10.2147/VHRM.S379874 Full article: A Heart-Healthy Diet for Cardiovascular Disease Prevention: Where Are We Now? (tandfonline.com)</p> <p>Eat wholegrains, vegetables, fruit & beans. <i>Läs själva websidan.</i> https://www.wcrf.org/dietandcancer/recommendations/wholegrains-veg-fruit-beans</p> <p>World cancer research fund/American institute for cancer research. Diet, Nutrition, Physical Activity and Cancer: a Global Perspective Diet, Nutrition, Physical Activity and Cancer: a Global Perspective. A summary of the third expert report. Läs sid. 53-55 (“Eat a diet rich in wholegrains,.....”) + översiktligt sid. 43-67 (“Recommendations and public health....”) https://www.wcrf.org/dietandcancer/resources-and-toolkit (Mitt på websidan: “Download the toolkit and summary” – ladda ner “Download the pdf in English (5mb)”</p>
17/9	<p>Lotta Nordmark</p> <p>Matproduktion - hur går det till för vegetabilisk mat</p>	<p>Ögren E. och Jonsson P. Ekologisk grönsaksodling på friland, Odlingsbeskrivningar, Jordbruksverket, 2015. https://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/p1012.html</p> <p>Jordbruksverket, Rapport 2015:15, 2015. Livsmedelskonsumtionen i siffror - Hur har konsumtionen utvecklats de senaste femtio åren och varför? Läs sid 22-43, 54-66 (översiktligt) https://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/ra1515.html</p>

24/9	<p>Johan Stenberg</p> <p>Växtskydd för matgrödor</p>	<p>Muola et al. 2017. Direct and pollinator-mediated effects of herbivory on strawberry and the potential for improved resistance. <i>Frontiers in Plant Science</i> 8: 823. https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpls.2017.00823/full</p> <p>Pinar et al. 2017. Effects of bunch rot (<i>Botrytis cinerea</i>) and powdery mildew (<i>Erysiphe necator</i>) fungal diseases on wine aroma. <i>Frontiers in Chemistry</i> 5: 20. https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fchem.2017.00020/full</p> <p>Stenberg et al. 2023. 2023. Effects of anti-herbivore resistance on sensory characteristics and ripening of strawberry. <i>Scientia Horticulturae</i> 322: 112434 https://doi.org/10.1016/j.scienta.2023.112434</p>
1/10	<p>Annie Drottberger</p> <p>Aktörer i livsmedelskedjan, konsumentfrågor</p>	<p>J. Pollard, S. F. L. Kirk and J. E. Cade. Factors affecting food choice in relation to fruit and vegetable intake: a review. <i>Nutrition Research Reviews</i> (2002), 15, 373–387, 2002. https://www.cambridge.org/core/journals/nutrition-research-reviews/article/factors-affecting-food-choice-in-relation-to-fruit-and-vegetable-intake-a-review/10E9F71AC1F88DEAC917088E9D2C3290</p> <p>Fernqvist, F., & Göransson, C. (2021). Future and recent developments in the retail vegetable category—a value chain and food systems approach. International Food and Agribusiness Management Review (slu.se)</p> <p>Drottberger, A.; Melin, M.; Lundgren, L. Alternative Food Networks in Food System Transition—Values, Motivation, and Capacity Building among Young Swedish Market Gardeners. <i>Sustainability</i> 2021, 13, 4502. https://doi.org/10.3390/su13084502. https://www.mdpi.com/2071-1050/13/8/4502/pdf</p> <p>+ Se mer detaljerad läsanvisning i separat fil</p>
8/10	<p>Ingrid Sarlöv-Herlin</p> <p>Hur påverkar mat samhälle och landskap</p>	<p>Maggie Roe, Ingrid Sarlöv Herlin & Suzanne Speak (2016) Identity, food and landscape character in the urban context, <i>Landscape Research</i>, 41:7, 757-772, DOI: 10.1080/01426397.2016.1212324 https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01426397.2016.1212324</p> <p>Russell C. Hedberg II (2016) The ecology of alternative food landscapes: a framework for assessing the ecology of alternative food networks and its implications for sustainability, <i>Landscape Research</i>, 41:7, 795-807, DOI: 10.1080/01426397.2015.1074168 https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01426397.2015.1074168</p> <p>Bonow, M., Rytkönen, P. (2012) Gastronomy and tourism as a regional development tool- the case of Jämtland. <i>Advances in Food, Hospitality and Tourism</i>, 2(1): 2-10 ORCID-id: 0000-0001-8939-1105 http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A685099&dswid=631</p>

15/10	<p>Anders Herlin</p> <p>Djurhållning och köttproduktion</p>	<p>Leroy, F., Abraini, F., Beal, T., Dominguez-Salas, P., Gregorini, P., Manzano, P., Rowntree, J., van Vliet, S. (2022) Animal board invited review: Animal source foods in healthy, sustainable, and ethical diets – An argument against drastic limitation of livestock in the food system. <i>Animal</i> 16:3 100457 https://doi.org/10.1016/j.animal.2022.100457</p> <p>Pablo Manzano and others, Challenges for the balanced attribution of livestock’s environmental impacts: the art of conveying simple messages around complex realities, <i>Animal Frontiers</i> 13, Pages 35–44, https://doi.org/10.1093/af/vfac096</p> <p>Candace Croney , Janice Swanson, Is meat eating morally defensible? Contemporary ethical considerations, <i>Animal Frontiers</i> 13, Pages 61–67, https://doi.org/10.1093/af/vfac097</p>
22/10	<p>Gun Hagström</p> <p>Mat och processning, livsmedels-säkerhet</p>	<p>Fakta om musttillverkning: råvara och råvarukvalitet https://pub.epsilon.slu.se/12448/</p> <p>Fakta om musttillverkning: krossning https://pub.epsilon.slu.se/12449/</p> <p>Fakta om musttillverkning: pressning https://pub.epsilon.slu.se/12452/</p> <p>Fakta om musttillverkning: pastörisering https://pub.epsilon.slu.se/12450/</p> <p>Fakta om musttillverkning: blandning och klarning https://pub.epsilon.slu.se/12455/</p> <p>Fakta om musttillverkning: fyllning https://pub.epsilon.slu.se/12454/</p>
29/10	<p>Helena Persson Hovmalm</p> <p>Växtförädling för framtidens behov</p>	<p>Byrne P, Richards, C & Volk GM. From wild species to landraces and cultivars. Colorado State University. https://colostate.pressbooks.pub/cropwildrelatives/chapter/from-wild-species-to-landraces-and-cultivars/</p> <p>Byrne, P. Plant breeding for climate change: opportunities for adaptation and mitigation. Colorado State University. https://colostate.pressbooks.pub/climatereadyplantcollections/chapter/plant-breeding-for-climate-change/#Martini-et-al-2021</p> <p>Nordic Agriculture and Climate Change – Mitigation and Adaptation https://www.norden.org/en/publication/nordic-agriculture-and-climate-change-mitigation-and-adaptation</p> <p>SLU Grogrunds årsrapport 2023 https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/grogrund/dokument/slu_grogrund_arsrapport_2023_komprimerad.pdf</p>

5/11	<p>Marie Olsson</p> <p>Matens innehåll, odlings- och process-effekter</p>	<p>Johansson E., Hussain A., Kuktaite R., Andersson S.C., Olsson M:E: Contribution of Organically Grown Crops to Human Health. <i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i>, 11(4), 3870-3893, 2014; doi:10.3390/ijerph110403870 http://www.mdpi.com/1660-4601/11/4/3870/htm</p> <p>Van Boekel M., Fogliano V., Pellegrini N., Stanton C., Scholz G., Lalljie S., Somoza V., Knorr D., Jasti P.R., Eisenbrand G. A review on the beneficial aspects of food processing. <i>Mol. Nutr. Food Res.</i> 2010, 54, 1215–1247. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/mnfr.200900608</p> <p><i>Läs följande: Sammanfattning, avsnitt 1.1, 1.2, 2, 2.2-2.5, 2.8.2, 3.1 (inte 3.1.1), 3.2 (inkluderande 3.2.1-3.2.3), 4.1</i></p> <p>Lane M M, Gamage E, Du S, Ashtree D N, McGuinness A J, Gauci S et al. Ultra-processed food exposure and adverse health outcomes: umbrella review of epidemiological meta-analyses <i>BMJ</i> 2024; 384 : e077310 Fokusera på Abstract, Introduction, Fig 4 i Results samt Discussion. doi: https://doi.org/10.1136/bmj-2023-077310</p>
12/11	<p>Elin Rööf</p> <p>Klimat - hur påverkas matproduktion och effekter av olika matval</p>	<p>Clune, Crossin, Verghese. Systematic review of greenhouse gas emissions for different fresh food categories. <i>Journal of Cleaner Production</i>, 140, 2, 2017, 766-783 https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.04.082</p> <p>Bryngelsson, D., Wirsenius S., Hedenus F., Sonesson U. How can the EU climate targets be met? A combined analysis of technological and demand-side changes in food and agriculture. <i>Food Policy</i>, 59, 2016, 152-164 https://doi.org/10.1016/j.foodpol.2015.12.012</p> <p>Rööf E, Patel M, Spångberg J, Carlsson G, Rydhmer L(2015). Limiting livestock production to pasture and by-products in a search for sustainable diets. <i>Food Policy</i> 58:1-13. http://dx.doi.org/10.1016/j.foodpol.2015.10.008</p> <p>Hartmann C, Siegrist M (2017) Consumer perception and behaviour regarding sustainable protein consumption: A systematic review, <i>Trends in Food Science & Technology</i>, 61, 11-25. https://doi.org/10.1016/j.tifs.2016.12.006</p>

19/11	<p>Food and circular economy</p> <p>Faraz Muneer</p>	<p>Naturvårdsverket. <i>Läs websidan</i> En resurseffektiv cirkulär ekonomi är avgörande för att nå miljömålen (naturvardsverket.se)</p> <p>FAO: Sustainable and circular bioeconomy for food systems transformation Overview Sustainable and circular bioeconomy for food systems transformation Food and Agriculture Organization of the United Nations (fao.org) <i>Läs websidan</i></p> <p>Tsegaye B, Jaiswal S, Jaiswal AK. Food Waste Biorefinery: Pathway towards Circular Bioeconomy. <i>Foods</i>. 2021; 10(6):1174. https://doi.org/10.3390/foods10061174</p> <p>Yadav et al., 2024. <i>Molecules</i>. Valorisation of Agri-Food Waste for Bioactive Compounds: Recent Trends and Future Sustainable Challenges</p>
26/11	<p>Håkan Jönsson</p> <p>Måltidskultur i förändring</p>	<p>20-02 Ca Måltidskultur 14 apr.indd (lu.se) Kapitel 1 och 2 i första hand</p> <p>Här finns även en kort film: Etnologen i matbutiken: "Skillnaden är gigantisk" - Livsmedel i fokus</p>
3/12	<p>Johan Stenberg</p> <p>Pesticider och alternativ</p>	<p>Rundlöf et al. 2017. Seed coating with a neonicotinoid insecticide negatively affects wild bees. <i>Nature</i> 521: 77-80. https://www.nature.com/articles/nature14420</p> <p>Klatt et al. 2014. Bee pollination improves crop quality, shelf life and commercial value. <i>Proceedings of the Royal Society B</i> 281: 20132440 http://rspb.royalsocietypublishing.org/content/281/1775/20132440.short</p> <p>Stenberg J.A. 2017. A conceptual framework for integrated pest management. <i>Trends in Plant Science</i> 22: 759-769. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1360138517301334</p>

10/12	<p>Elisabeth von Essen</p> <p>Äta vegetariskt - mer än bara mat</p>	<p>Von Essen E., Mårtensson F. Young adults' use of food as a self-therapeutic intervention. Int J Qualitative Stud Health Well-being 2014, 9: 23000. http://dx.doi.org/10.3402/qhw.v9.23000</p> <p>Fox, N., & Ward, K. J. (2008). You are what you eat? Vegetarianism, health and identity. Social Science & Medicine, 66(12), 2585-2595. doi:10.1016/j.socscimed.2008.02.011 https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S027795360800097X?casa_token=Qkxj5GRjdh8AAAAA:63iTNFRPxKGuwBDpJbBUTxcJ5oWzsH9yvFBQXoaKIEMo0SBsaUykbJOovIY8SNDFwV81cqiwg</p> <p>von Essen, E. (2021). Young adults' transition to a plant-based diet as a psychosomatic process: A psychoanalytically informed perspective. Appetite, 157, 105003. doi:https://doi.org/10.1016/j.appet.2020.105003</p>
17/12	Love Silow	<p>SLU Future Foods, INTEGRERAD LIVSMEDELSPLANERING för hållbarare livsmedelssystem https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/fu-food/publikationer/policybriefs/slu-futurefood_policybrief-integreradlivsmedelsplanering.pdf</p> <p>Livsmedelsverket, Syntesarbete för ett hållbart livsmedelssystem https://www.livsmedelsverket.se//publikationsdatabas/rapporter/2022/s-2022-nr-02-syntesarbete-for-ett-hallbart-livsmedelssystem.pdf</p> <p>Pothukuchi & Kaufman, Placing the food system on the urban agenda: The role of municipal institutions in food systems planning. Agriculture and Human Values 16: 213–224, 1999. https://link.springer.com/article/10.1023/A:1007558805953#auth-Kameshwari-Pothukuchi</p>
2025		
9-12/1		<p>Skriftlig tentamen, som övergripande uppgifter hemma under begränsad tid. Information om anmälan till tentamen kommer i december. Inlämning kommer att ske genom att ladda upp en fil i Canvas.</p>
14/1		<p>Redovisning praktisk uppgift + ”Framtidens mat”</p>

